

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 418

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 16 mai 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
438.	— Hotărâre pentru actualizarea inventarului centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului, ca urmare a modificării valorii de inventar și schimbării unității de administrare pentru o parte din imobilul aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași	2–3
439.	— Hotărâre privind actualizarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, precum și pentru trecerea unei construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu” din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării	3–4
440.	— Hotărâre privind actualizarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, precum și pentru trecerea unor construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării	4–5
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 30 din 24 aprilie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	6–15

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru actualizarea inventarului centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului, ca urmare a modificării valorii de inventar și schimbării unității de administrare pentru o parte din imobilul aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași

Având în vedere prevederile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 288 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, al art. 867 și 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă actualizarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului pentru imobilul aflat în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași, înregistrat cu nr. MF 40117, ca urmare a modificării valorii de inventar și schimbării unității de administrare pentru o parte din acesta, potrivit datelor prevăzute în anexele nr. 1 și 2.

Art. 2. — Ministerul Afacerilor Interne își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificarea corespunzătoare a anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 10 mai 2023.
Nr. 438.

ANEXA Nr. 1

DATELE DE IDENTIFICARE

a imobilului aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași, a cărui valoare de inventar se actualizează, ca urmare a reevaluării

Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Persoana juridică ce administrează imobilul (CUI)	Valoarea de inventar actualizată (lei)
40117	8.19.01	49-97	Județul Iași	Ministerul Afacerilor Interne — Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași CUI 5051447	9.082.176,44

DATELE DE IDENTIFICARE

a imobilului aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne —
Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași, a cărui unitate de administrare se schimbă

Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Unitatea de administrare de la care se transmite imobilul (CUI)	Unitatea de administrare la care se transmite imobilul (CUI)	Caracteristicile tehnice ale părții de imobil care se transmite	Caracteristicile tehnice ale părții de imobil care rămâne la vechiul administrator	Denumirea imobilului după transfer	Nr. M.F. pentru partea de imobil care își schimbă unitatea de administrare
40117 (parțial)	8.19.01	49-97	Județul Iași	Ministerul Afacerilor Interne — Inspectoratul Teritorial al Poliției de Frontieră Iași (CUI) 5051447	Ministerul Afacerilor Interne — Școala de Formare Inițială și Continuă a Personalului Poliției de Frontieră Iași (CUI) 32593550	Teren în suprafață de 10.000 mp Construcția C1 Sc = 871 mp Sd = 3.484,08 mp Construcția C2 Sc = 861 mp Sd = 3.444,32 mp Amenajări la teren CF nr. 170905 Plan de amplasament nr. cadastral 170905 Valoarea părții de imobil care se transmite 3.296.979,55 lei	Teren în suprafață de 40.674 mp 46 construcții Sc = 10.325,97 mp Sd = 12.517,66 mp Amenajări la teren CF nr. 170904 Plan de amplasament nr. cadastral 170904 Valoarea părții de imobil care rămâne la vechiul administrator 5.785.196,89 lei	49-548	Se va atribui de către M.F.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind actualizarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, precum și pentru trecerea unei construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu” din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării

Având în vedere dispozițiile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 864 și 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, al art. 288 alin. (1) și art. 361 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 2 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 112/2000 pentru reglementarea procesului de scoatere din funcțiune, casare și valorificare a activelor corporale care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Legea nr. 246/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă actualizarea valorii de inventar a unor imobile aflate în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu”, ca urmare a reevaluării acestora în condițiile legii, având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — (1) Se aprobă trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia a unei construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu”, având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 2.

(2) Trecerea în domeniul privat al statului a construcției prevăzute la alin. (1) se face în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării.

Art. 3. — Sumele rezultate din valorificarea activelor corporale, după deducerea cheltuielilor aferente, se fac venit la bugetul statului.

Art. 4. — Ministerul Afacerilor Interne își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificarea corespunzătoare a anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode

Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 10 mai 2023.
Nr. 439.

DATELE DE IDENTIFICARE

a imobilelor aflate în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu”, a căror valoare de inventar se actualizează, ca urmare a reevaluării acestora

Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Persoana juridică ce administrează imobilul	Valoarea de inventar actualizată (lei)
106454	8.19.01	50-12	Județul Constanța	Ministerul Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu” CUI 4267079	820.816,08
35513	8.19.01	50-02	Municipiul București	Ministerul Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu” CUI 4267079	41.339.570,51

DATELE DE IDENTIFICARE

a construcției aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu”, care trece din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării

Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Persoana juridică ce administrează imobilul (CUI)	Datele de identificare a construcțiilor care trec în domeniul privat al statului	Valoarea de inventar actualizată (lei)	Valoarea de inventar a construcției care trece în domeniul privat al statului (lei)	Valoarea de inventar a părții de imobil care rămâne în domeniul public al statului (lei)
106454 (parțial)	8.19.01	50-12	Județul Constanța	Ministerul Afacerilor Interne — Centrul Medical de Diagnostic și Tratament Ambulatoriu „Dr. Nicolae Kretzulescu” CUI 4267079	C2 construcție anexă, magazie padoc Suprafața construită — 125 mp CF nr. 231220 Constanța	820.816,08	40.988,70	779.827,38

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind actualizarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, precum și pentru trecerea unor construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia, în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării

Având în vedere dispozițiile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 864 și 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, al art. 288 alin. (1) și art. 361 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 2 și 4 din Ordonanța Guvernului nr. 112/2000 pentru reglementarea procesului de scoatere din funcțiune, casare și valorificare a activelor corporale care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, aprobată prin Legea nr. 246/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă actualizarea valorii de inventar a unui imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași, ca urmare a reevaluării acestuia în condițiile legii, având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 1.

Art. 2. — (1) Se aprobă trecerea din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia a unor construcții aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași, având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 2.

(2) Trecerea în domeniul privat al statului a construcțiilor prevăzute la alin. (1) se face în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării acestora.

Art. 3. — Sumele rezultate din valorificarea activelor corporale, după deducerea cheltuielilor aferente, se fac venit la bugetul statului.

Art. 4. — Ministerul Afacerilor Interne își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și,

împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificarea corespunzătoare a anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 10 mai 2023.
Nr. 440.

ANEXA Nr. 1

DATELE DE IDENTIFICARE
a imobilului aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Afacerilor Interne —
Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași,
a cărui valoare de inventar se actualizează, ca urmare a reevaluării acestuia

Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Persoana juridică ce administrează imobilul	Valoarea de inventar actualizată (lei)
156315	8.19.01	48-384	Județul Iași	Ministerul Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași CUI 4701630	201.281,03

ANEXA Nr. 2

DATELE DE IDENTIFICARE
a construcțiilor aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență
„Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași, care trec din domeniul public al statului în domeniul privat al acestuia,
în vederea scoaterii din funcțiune, casării și valorificării

Nr. MF	Codul de clasificare	Denumirea imobilului	Adresa imobilului	Persoana juridică ce administrează imobilul (CUI)	Datele de identificare a construcției care trece în domeniul privat al statului	Valoarea de inventar actualizată (lei)	Valoarea de inventar a construcției care trece în domeniul privat al statului (lei)	Valoarea de inventar a părții de imobil care rămâne în domeniul public al statului (lei)
156.315 (parțial)	8.19.01	48-384	Județul Iași	Ministerul Afacerilor Interne — Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mihail Grigore Sturdza” al Județului Iași CUI 4701630	Pavilion seră 48-384-02 Suprafața construită — 260 mp Suprafața desfășurată — 260 mp Garaj 48-384-03 Suprafața construită — 142 mp Suprafața desfășurată — 142 mp Grup sanitar 48-384-04 Suprafața construită — 9 mp Suprafața desfășurată — 9 mp Stație pompă apă 48-384-05 Suprafața construită — 5 mp Suprafața desfășurată — 5 mp CF nr. 131088 Iași	201.281,03	20.361,30 5.609,50 1.000,00 903,17 Valoarea totală: 27.873,97	173.407,06

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 30

din 24 aprilie 2023

Dosar nr. 2.754/1/2022

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele delegat al Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele Secției a II-a civile
Mariana Constantinescu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Ponea	— judecător la Secția I civilă
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Adina Oana Surdu	— judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Mihaela Voinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Elena Gherasim	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Vasile Bîcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Virginia Filipescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.754/1/2022, la care a fost conexas Dosarul nr. 2.755/1/2022, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție (*Regulamentul*), aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023.

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele delegat al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Gorj — Secția I civilă, în dosarele

nr. 1.627/318/2022 și nr. 308/318/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse două rapoarte întocmite de judecătorii-raportori, care au fost comunicate părților conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind formulate puncte de vedere de către părți.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizărilor

7. Prin Încheierea din 2 noiembrie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 1.627/318/2022, și prin încheierea pronunțată la aceeași dată în Dosarul nr. 308/318/2022, Tribunalul Gorj — Secția I civilă a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, solicitând pronunțarea unei hotărâri prealabile care să ofere o dezlegare următoarelor chestiuni de drept:

— *modul de interpretare a dispozițiilor art. 906 alin. (4) și ale art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, respectiv să se stabilească dacă dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă pot fi interpretate în sensul că instanța poate fixa suma definitivă pentru fiecare termen de 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită chiar dacă la momentul analizei respective (pronunțarea hotărârii) obligația s-a îndeplinit (în condițiile în care obligația a fost îndeplinită în timpul litigiului, cu mult peste intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate);*

— *dacă verificarea motivelor temeinice care au condus la neexecutarea obligației de a face intuitu personae ar putea fi realizată direct în cadrul litigiului purtat asupra sumei finale acordate cu titlul de penalitate în condițiile în care obligația a fost îndeplinită în timpul litigiului, cu mult peste intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate sau aceste motive temeinice pot fi invocate și, respectiv, analizate doar pe calea unei contestații la executare, potrivit art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, ori dispozițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă se opun stabilirii sumei definitive cu titlu de penalitate în condițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în situația în care, la momentul promovării cererii întemeiate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă (stabilirea sumei definitive pentru neîndeplinirea obligației de a face intuitu personae stabilite printr-un titlu executoriu), obligația nu era îndeplinită și nici în intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate, însă ulterior, în timpul litigiului, a fost îndeplinită această obligație de către debitor.*

8. Cele două sesizări au fost înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 19 decembrie 2022 cu nr. 2.754/1/2022 și, respectiv, nr. 2.755/1/2022 și, în considerarea identității de obiect, au fost conexate.

II. Normele de drept incidente

9. Codul de procedură civilă:

„Art. 906. — (1) Dacă în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unor penalități, de către instanța de executare.

(2) Când obligația nu este evaluabilă în bani, instanța sesizată de creditor îl poate obliga pe debitor, prin încheiere definitivă dată cu citarea părților, să plătească în favoarea creditorului o penalitate de la 100 lei la 1.000 lei, stabilită pe zi de întârziere, până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu.

(3) Atunci când obligația are un obiect evaluabil în bani, penalitatea prevăzută la alin. (2) poate fi stabilită de instanță între 0,1% și 1% pe zi de întârziere, procentaj calculat din valoarea obiectului obligației.

(4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere, dată cu citarea părților. Creditorul poate solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlul executoriu, până la stingerea ei completă.

(5) Penalitatea va putea fi înlăturată ori redusă, pe calea contestației la executare, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.

(6) Încheierea dată în condițiile alin. (4) este executorie.

(7) Acordarea de penalități în condițiile alin. (1)–(4) nu exclude obligarea debitorului la plata de despăgubiri, la cererea creditorului, în condițiile art. 892 sau ale dreptului comun.”

III. Expunerea succintă a proceselor în care s-a invocat chestiunea de drept

10. Prin Cererea înregistrată la 7 februarie 2022 pe rolul Judecătorei Târgu Jiu cu nr. 1.627/318/2022, petentul G.C. a solicitat stabilirea sumei definitive ce i se cuvine cu titlu de penalități pentru neîndeplinirea obligației care rezultă din titlul executoriu reprezentat de Sentința civilă nr. 8.374 din 15 noiembrie 2017, pronunțată de Judecătoria Târgu Jiu în Dosarul nr. 2.426/318/2016, rămasă definitivă prin Decizia civilă nr. 1.491 din 7 noiembrie 2018 a Tribunalului Gorj, pentru perioada cuprinsă între 21 iunie 2021 și 21 septembrie 2021.

11. Prin Încheierea nr. 3.029 din 19 mai 2022, Judecătoria Târgu Jiu a respins cererea ca neîntemeiată, reținând că intimata a făcut dovada că și-a îndeplinit efectiv obligația de a face, instituită în sarcina sa prin titlul executoriu, până la data introducerii acțiunii.

12. Împotriva acestei sentințe a declarat apel petentul, arătând, în motivare, că obligația stabilită în sarcina intimatei prin titlul executoriu a fost îndeplinită ulterior perioadei de 3 luni pentru care a solicitat stabilirea sumei definitive, potrivit art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Totodată, a arătat că în această cauză instanța este chemată doar să cuantifice penalitățile acordate pe fiecare zi de întârziere, iar eventualele motive care ar justifica executarea cu întârziere a obligațiilor stabilite prin titlul executoriu pot fi invocate doar pe calea contestației la executare, în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

13. Prin Cererea înregistrată la 12 ianuarie 2022 pe rolul Judecătorei Târgu Jiu cu nr. 308/318/2022, același petent a solicitat stabilirea sumei definitive ce i se cuvine cu titlu de penalități pentru neîndeplinirea obligației care rezultă din același titlu, însă pentru perioada cuprinsă între 13 iunie 2019 și 13 septembrie 2019, iar Cererea înregistrată pe rolul

Judecătorei Târgu Jiu cu nr. 1.347/318/2022 la 2 februarie 2022 a vizat perioada cuprinsă între 18 septembrie 2020 și 18 decembrie 2020.

14. Prin Încheierea din 11 aprilie 2022 s-a dispus conexarea Dosarului nr. 1.347/318/2022 la Dosarul nr. 308/318/2022, iar prin Încheierea nr. 2.499 din 27 aprilie 2022, Judecătoria Târgu Jiu a respins cererile conexe ca neîntemeiate, reținând că intimata a făcut dovada că și-a îndeplinit efectiv obligația de a face instituită în sarcina sa prin titlul executoriu, până la data introducerii celor două acțiuni conexe.

15. Petentul a declarat apel împotriva încheierii, arătând că obligația stabilită în sarcina intimatei prin titlul executoriu a fost îndeplinită ulterior perioadelor de 3 luni pentru care s-a solicitat stabilirea sumei definitive potrivit art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Totodată, a mai arătat că, în cauză, instanța este chemată doar să cuantifice penalitățile acordate pe fiecare zi de întârziere, iar eventualele motive care ar justifica executarea cu întârziere a obligațiilor stabilite prin titlul executoriu pot fi invocate doar pe calea contestației la executare, în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

IV. Aspectele de admisibilitate reținute de titularul sesizărilor

16. Instanța de trimitere a apreciat în cele două cauze că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

17. Astfel, s-a arătat că cele două litigii sunt în curs de judecată, tribunalul învestit cu soluționarea acestora urmând să soluționeze pricinile în ultimă instanță, prin pronunțarea unor hotărâri definitive, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, iar cauzele se află în competența legală a unui complet de judecată al tribunalului, învestit cu soluționarea acestora.

18. Cât privește admisibilitatea din perspectiva condiției privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, instanța de trimitere a reținut că, în jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că obiectul sesizării l-ar putea constitui atât o chestiune de drept material, cât și una de drept procesual dacă, prin consecințele pe care le produc, interpretarea și aplicarea normei au aptitudinea să determine soluționarea pe fond a cauzei.

19. S-a arătat că modul în care ar urma să fie interpretat și aplicat textul legal cu privire la care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile influențează soluția pe fond a cererilor deduse judecării.

20. Chestiunea de drept este nouă, în opinia instanței de trimitere, deoarece, în urma consultării jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.

21. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, verificate la data sesizării.

V. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. Prin încheierile de sesizare din 2 noiembrie 2022, pronunțate în Dosarul nr. 1.627/318/2022 și, respectiv, în Dosarul nr. 308/318/2022, completul de judecată al Tribunalului Gorj — Secția I civilă a arătat că situația premisă în cele două litigii este aceea că debitorul a executat obligația după împlinirea termenului de 3 luni pentru care se solicită fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere, în timpul litigiului, și se pune problema dacă este posibilă fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere și într-un asemenea caz, când obligația era îndeplinită la data pronunțării.

23. Totodată, se ridică problema dacă verificarea motivelor temeinice care au condus la neexecutarea obligației de a face *intuitu personae* ar putea fi realizată direct în cadrul litigiului

purtat asupra sumei finale acordate cu titlu de penalitate, în condițiile în care obligația a fost îndeplinită în timpul litigiului, cu mult peste intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate, sau aceste motive temeinice pot fi invocate și, respectiv, analizate doar pe calea unei contestații la executare, potrivit art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

24. Tribunalul Gorj — Secția I civilă a opinat că instanța poate fixa suma definitivă pentru fiecare termen de 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită, chiar dacă la momentul analizei respective (pronunțarea hotărârii) obligația era îndeplinită, având în vedere dispozițiile art. 906 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care „creditorul poate solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlu executoriu, până la stingerea ei completă”.

25. În susținerea acestei concluzii, instanța de trimitere a arătat că din interpretarea dispozițiilor legale menționate rezultă că de la fixarea sumei definitive sunt excluse doar termenele mai mici de 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită, nu și termenele ulterioare de câte 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită.

26. Totodată, într-o astfel de procedură, instanța este chemată doar să cuantifice penalitățile acordate pe fiecare zi de întârziere, iar eventualele motive care ar justifica executarea cu întârziere a obligațiilor stabilite prin titlul executoriu pot fi invocate doar pe calea contestației la executare, în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

27. Astfel cum a reținut în mod constant Înalta Curte de Casație și Justiție în jurisprudența sa, executarea hotărârilor judecătorești reprezintă un aspect important al eficienței controlului judiciar. În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în Hotărârea din 24 martie 2005, pronunțată în Cauza Șandor împotriva României, că „executarea unei sentințe sau a unei decizii, indiferent de instanța care o pronunță, trebuie considerată ca făcând parte integrantă din «proces», în sensul art. 6 alin. (1) din Convenție. Dreptul de acces la justiție ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre definitivă și obligatorie să rămână fără efect în detrimentul unei părți” (paragraful 23).

28. Prin art. 906 din Codul de procedură civilă s-a prevăzut posibilitatea obligării debitorului la penalități de întârziere, ce vor fi încasate de către creditor, acestea reprezentând un mijloc indirect de constrângere a debitorului de a-și îndeplini obligațiile prevăzute în titlul executoriu.

29. În sensul reglementării menționate, penalitatea este o sancțiune de drept procesual civil, un mijloc indirect de constrângere a debitorului la îndeplinirea obligațiilor prevăzute în titlul executoriu. Ea constă în obligarea debitorului la plata unei sume fixe sau procentuale [după distincțiile cuprinse în art. 906 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă] în favoarea creditorului, pe zi de întârziere, până la executarea obligației de a face sau de a nu face care implică un fapt personal, menționată în titlul executoriu. Întrucât penalitatea are un caracter provizoriu, nu este lichidă și nici exigibilă, încheierea prin care instanța a obligat debitorul la plata de penalități nu este susceptibilă de executare. De aceea, legiuitorul a permis creditorului ca, în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalităților în care debitorul nu își execută obligația, să se adreseze din nou instanței de executare cu o cerere prin care să solicite fixarea sumei finale pe care debitorul trebuie să o plătească cu titlu de penalități.

30. Or, în condițiile în care legiuitorul a permis să lase deschisă creditorului posibilitatea de a formula, în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost

modificat prin art. I pct. 68 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative (Legea nr. 310/2018), cereri succesive de stabilire a sumei finale datorate de debitor cu titlu de penalități, după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlul executoriu, într-o astfel de procedură instanța este chemată doar să cuantifice penalitățile acordate pe fiecare zi de întârziere pentru perioada pentru care se solicită stabilirea sumei definitive, urmând să verifice dacă în intervalul de timp respectiv a fost îndeplinită obligația stabilită în sarcina debitorului, iar eventualele motive care ar justifica executarea cu întârziere a obligațiilor stabilite prin titlul executoriu pot fi invocate doar pe calea contestației la executare, în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

31. Prin urmare, o nouă cerere ar putea fi formulată de creditor dacă debitorul său persistă în neexecutarea unei obligații de a face sau a nu face *intuitu personae*.

32. Aceeași concluzie se fundamentează și pe un argument de interpretare logică. Instituirea a două proceduri, de stabilire a cuantumului penalității, în condițiile art. 906 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, și de fixare a sumei definitive, conform art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, a avut ca menire să confere debitorului un răgaz suficient (de minimum 3 luni de la data comunicării primei încheieri, de stabilire a valorii penalității) pentru ca, sub amenințarea iminentă a unor penalități, să își execute în natură obligația *intuitu personae* asumată. Eficiența acestui mecanism cominatoriu este circumscrisă informării debitorului asupra cuantumului exact al penalității datorate pentru fiecare zi de întârziere stabilite de către instanță prin încheierea pronunțată în condițiile art. 906 alin. (3) raportat la alin. (2) din Codul de procedură civilă.

33. Pe de altă parte, cât timp penalitățile nu au un caracter reparator, nu au drept scop acoperirea prejudiciului suferit de creditor, ci constituie un mijloc juridic de constrângere indirect pentru asigurarea executării în natură a obligațiilor, ele se pot acorda independent de despăgubirile la care creditorul este îndreptățit în temeiul art. 892 din Codul de procedură civilă, cele două categorii de sume având o natură și o finalitate juridică diferite. Din acest motiv, dispozițiile de drept material și procesual permit concurența daunelor-interese moratorii sau compensatorii cu sumele de bani acordate cu titlu de penalități (art. 1.516 din Codul civil, art. 892 din Codul de procedură civilă și art. 906 din Codul de procedură civilă).

34. Instanța de trimitere a apreciat că invocarea motivelor justificate și care au condus la neexecutarea obligației personale de a face nu ar putea fi realizată pentru prima dată și direct în cadrul litigiului purtând asupra sumei finale acordate cu titlu de despăgubire, decât în măsura în care acestea ar fi intervenit în intervalul de timp scurs de la momentul rămânerii definitive a încheierii privind penalitățile pentru fiecare zi de întârziere și momentul promovării acțiunii privind stabilirea sumei finale cu titlu de despăgubire, respectiv în intervalul de timp pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate.

35. S-a avut în vedere totodată că, în actuala reglementare, legiuitorul a permis înlăturarea sau reducerea penalităților, pe calea contestației la executare, în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, prevăzând și posibilitatea solicitării succesive a sumei definitive datorate cu acest titlu.

36. De asemenea, s-a subliniat că încheierea pronunțată în condițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă se bucură de autoritate de lucru judecat provizorie doar în ceea ce îl privește pe debitor, deoarece în cazul acestuia legiuitorul a prevăzut în mod expres la alin. (5) că, dacă execută obligația prevăzută în titlul executoriu, poate solicita reducerea sau înlăturarea sumei stabilite cu titlu de penalități pe calea

contestației la executare, dovedind existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.

37. Pornind însă de la natura juridică a penalităților, scopul reglementării lor, precum și asigurarea realizării efective a dreptului creditorului înscris în titlul executoriu, în corelare cu art. 1.516, art. 1.527 din Codul civil și art. 906 alin. (7) din Codul de procedură civilă, s-ar putea însă pune problema dacă instanța de judecată mai poate fixa suma definitivă pentru fiecare termen de 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită în situația în care, la momentul promovării cererii întemeiate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă (stabilirea sumei definitive pentru neîndeplinirea obligației de a face *intuitu personae* stabilite printr-un titlu executoriu), obligația nu era îndeplinită și nici în intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate, însă ulterior, în timpul litigiului, a fost îndeplinită.

38. Fiind un mijloc de constrângere a debitorului pentru ducerea la îndeplinire a unei obligații, se poate trage concluzia că, odată atinsă finalitatea aplicării de penalități, respectiv odată îndeplinită obligația, nu se justifică aplicarea în continuare de penalități, întrucât a recurge la aplicarea mijlocului de constrângere după îndeplinirea obligației contravine însuși scopului pentru care este reglementat acest remediu procesual.

39. Rațiunile pentru care legiuitorul a permis o sporire a patrimoniului creditorului cu valoarea penalităților, legate de efortul de a impune executarea în natură a obligației principale, încetează din momentul în care fie obligația s-a executat, fie o astfel de executare în natură nu mai este previzibilă, acceptându-se transformarea obligației de a face, în mod definitiv, într-o obligație de a da o sumă de bani.

40. Prin urmare, a accepta că, deși îndeplinită obligația din titlul executoriu, creditorul poate obține aplicarea de penalități, fie în etapa inițială, ca sumă pe zi de întârziere, fie în etapa finală, ca sumă definitivă, presupune transformarea naturii juridice a penalităților din mijloc de constrângere pentru o obligație neexecutată în daune-interese pentru o obligație executată cu întârziere, ceea ce nu poate fi primit.

41. În consecință, având în vedere că, mai înainte de fixarea sumei definitive cu titlu de penalități, obligația din titlul executoriu a fost îndeplinită, nu se mai poate recurge la mijlocul de constrângere al penalităților, obligația fiind executată (întârzierea în executarea obligației deschizând creditorului alte căi procesuale, în măsura în care această întârziere este cauzatoare de prejudicii).

42. Sub acest aspect, s-a arătat că pot fi avute în vedere cele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 16 din 6 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258 din 13 aprilie 2017, în paragrafele 71—76.

VI. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

43. *Apelantul* a susținut că instanța poate fixa suma definitivă pentru fiecare termen de 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită chiar dacă la momentul analizei respective (pronunțarea hotărârii) obligația era îndeplinită, având în vedere formularea art. 906 alin. (4) teza a doua din Codul de procedură civilă, din care rezultă că de la fixarea sumei definitive sunt excluse doar termenele mai mici de 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită, nu și termenele ulterioare de câte 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită.

44. Totodată, a arătat că, în cauză, instanța este chemată doar să cuantifice penalitățile acordate pe fiecare zi de întârziere, iar eventualele motive care ar justifica executarea cu întârziere a obligațiilor stabilite prin titlul executoriu pot fi invocate numai pe calea contestației la executare, în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

45. *Intimata* a apreciat că, în procedura prevăzută de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța nu este chemată doar să cuantifice penalitățile acordate pentru fiecare zi de întârziere, ci poate analiza eventualele motive care ar justifica executarea cu întârziere a obligațiilor, în situația în care în timpul litigiului a fost îndeplinită obligația din titlul executoriu.

46. După comunicarea celor două rapoarte întocmite de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nu au fost depuse puncte de vedere de către părți.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

47. Din răspunsurile transmise de instanțele naționale, la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, au rezultat următoarele aspecte.

48. Cu privire la *prima întrebare din sesizare*, într-o opinie, s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu se poate stabili suma definitivă datorată cu titlu de penalități în ipoteza stingerii obligației în timpul litigiului având ca obiect cererea de stabilire a sumei definitive, chiar și cu mult peste intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea acesteia, cererea rămânând fără efect.

49. S-a argumentat că scopul stabilirii de penalități în condițiile art. 906 din Codul de procedură civilă este acela de a constrânge debitorii obligației de a face *intuitu personae* să procedeze la îndeplinirea obligațiilor stabilite prin titlul executoriu. Or, în ipoteza în care debitorul și-a îndeplinit, integral, obligațiile ce îi reveneau, potrivit titlului executoriu, după introducerea cererii de chemare în judecată, dar până la soluționarea acesteia, acțiunea a rămas fără obiect. Nu se poate da curs solicitării de obligare a debitorului la plata de penalități până la data îndeplinirii obligațiilor, întrucât obligațiile ce îi reveneau debitorului au fost îndeplinite, astfel că scopul obligării lui la plata de penalități nu mai subzistă la data pronunțării hotărârii, finalitatea urmărită de către creditor fiind atinsă. În plus, pentru repararea prejudiciului cauzat prin întârzierea în executare, creditorul are deschisă calea obținerii de despăgubiri.

50. Practică judiciară în sensul acestei opinii a fost identificată la *Tribunalul București — Secția a III-a civilă, judecătoriile sectoarelor 3, 4 și 5 București, Judecătoria Slobozia, Judecătoria Vișeu de Sus, Tribunalul Maramureș, Judecătoria Târgu Secuiesc, Tribunalul Gorj — Secția I civilă.*

51. În același sens au exprimat puncte de vedere teoretice judecători de la *Tribunalul București — secțiile a III-a—a V-a civile (opinia majoritară) și judecătoriile din circumscripția acestuia, Judecătoria Slobozia (opinia majoritară), Judecătoria Urziceni, Judecătoria Videle, Judecătoria Vișeu de Sus, Judecătoria Baia Mare, Tribunalul Sălaj, Tribunalul Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Buzău, Judecătoria Pogoanele, Judecătoria Rupea, Tribunalul Dolj — Secția civilă (opinia majoritară), Judecătoria Slatina, Judecătoria Târgu Cărbunești, Tribunalul Timiș — Secția I civilă, Judecătoria Iași — Secția civilă (opinia majoritară), Tribunalul Vaslui — Secția civilă, Judecătoria Bacău, Judecătoria Buhuși, Judecătoria Moinești și Judecătoria Brăila.*

52. Într-o altă opinie, s-a considerat că art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă instituie un termen de 3 luni pentru executarea obligației, iar suma definitivă poate fi stabilită în măsura în care acest termen a fost depășit, indiferent dacă până la momentul pronunțării instanței obligațiile au fost executate.

53. Practică judiciară a fost identificată la *Tribunalul București — Secția a IV-a civilă, Tribunalul Gorj — Secția I civilă și Judecătoria Târgu Jiu — Secția civilă*, iar puncte de vedere teoretice în acest sens au fost exprimate de judecătorii de la *Judecătoria Bolintin-Vale, Tribunalul Ialomița — Secția civilă, Tribunalul Ilfov, Judecătoria Cornetu, Tribunalul Teleorman — Secția civilă, Judecătoria Turnu-Măgurele, Judecătoria Bistrița,*

Tribunalul Maramureș, Judecătoria Darabani, Judecătoria Fălticeni, Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă, Judecătoria Brașov, Tribunalul Covasna, Judecătoria Craiova, Judecătoria Strehaia, Judecătoria Vânu Mare, Judecătoria Caracal, Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, Judecătoria Caransebeș, Judecătoria Oravița, Judecătoria Moldova Nouă, Curtea de Apel Timișoara — Secția a II-a civilă, Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă, Judecătoria Pașcani, Judecătoria Răducăneni, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Huși, Judecătoria Onești și Tribunalul Galați — Secția a II-a civilă.

54. În ceea ce privește cea de-a doua întrebare din sesizare, într-o opinie, s-a apreciat că, față de scopul penalităților pe zi de întârziere, debitorul are posibilitatea să facă dovada motivelor temeinice care au justificat întârzierea executării și în fața instanței de executare sesizate de creditor cu cererea de stabilire a sumei definitive, cu condiția ca aceste motive să fie ulterioare încheierii de aplicare a penalităților date conform art. 906 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Totodată, s-a considerat că existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării poate fi invocată în cadrul contestației la executare formulate în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă împotriva eventualei executări silită a sumei definitive stabilite cu titlu de penalități, ocazie cu care instanța investită cu soluționarea acesteia poate să aprecieze, în funcție de motivele invocate, dacă se impune înlăturarea ori reducerea penalității.

55. Practică judiciară în acest sens a fost identificată la *Judecătoria sectorului 2 București — Secția civilă*, puncte de vedere teoretice fiind exprimate de judecătorii de la *Tribunalul București — secțiile a III-a—a V-a civile (opinia majoritară) și de la judecătorii din circumscriptia acestuia, Judecătoria Slobozia, Tribunalul Teleorman — Secția civilă, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Rupea, Tribunalul Covasna, Judecătoria Slatina (opinia majoritară) și Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, Judecătoria Motru, Judecătoria Novaci, Curtea de Apel Timișoara — Secția a II-a civilă, Judecătoria Bacău, Judecătoria Onești.*

56. Într-o altă opinie s-a arătat că verificarea motivelor temeinice care au condus la neexecutarea obligației de a face *intuitu personae* nu ar putea fi realizată direct în cadrul litigiului purtat asupra sumei finale acordate cu titlu de penalitate, în condițiile în care această obligație a fost îndeplinită în timpul litigiului, cu mult peste intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalități, analiza acestor motive putând fi realizată doar pe calea contestației la executare.

57. În susținerea acestei opinii s-a arătat că, în procedura prevăzută de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de executare este chemată doar să cuantifice penalitățile acordate pe fiecare zi de întârziere pentru perioada în care se solicită fixarea sumei definitive, verificând astfel dacă în intervalul de timp indicat de creditor debitorul și-a îndeplinit sau nu obligația stabilită în sarcina sa prin titlul executoriu.

58. Practică judiciară în sensul acestei opinii a fost identificată la *judecătorii sectoarelor 2 și 3 București, Judecătoria Bistrița — Secția civilă, Judecătoria Făgăraș și Tribunalul Gorj — Secția I civilă.*

59. Puncte de vedere teoretice, în acest sens, au fost exprimate de judecătorii de la *Judecătoria Giurgiu, Judecătoria Bolintin-Vale, Tribunalul Ialomița — Secția civilă, Judecătoria Slobozia, Judecătoria Urziceni, Judecătoria Cornetu, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Vișeu de Sus, Tribunalul Maramureș, Judecătoria Darabani, Judecătoria Fălticeni, Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă, Tribunalul Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Buzău, Judecătoria Pogoanele, Judecătoria Brașov, Judecătoria Făgăraș, Judecătoria Târgu Cărbunești, Tribunalul*

Dolj, Judecătoria Strehaia, Judecătoria Vânu Mare, Judecătoria Craiova (opinia majoritară), Judecătoria Oravița, Judecătoria Moldova Nouă, Tribunalul Timiș — Secția a II-a civilă, Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal, Judecătoria Iași — Secția civilă, Judecătoria Răducăneni, Tribunalul Vaslui — Secția civilă, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Huși, Judecătoria Roman, Judecătoria Târgu Neamț, Curtea de Apel Galați — Secția a II-a civilă, Tribunalul Galați — Secția a II-a civilă, Judecătoria Brăila.

60. Pe rolul Tribunalului Gorj, instanța de sesizare, se află patru dosare suspendate în temeiul art. 520 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

61. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se analizează practica judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VIII. **Opinia specialiștilor consultați**

62. *Facultatea de Drept a Universității de Vest din Timișoara* a apreciat că nu sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, considerând textele de lege a căror lămurire se cere ca fiind clare și fără echivoc, iar prima chestiune de drept ca nemaifiind nouă, deoarece face obiectul a două dosare aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, tot pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, respectiv Dosarul nr. 2.748/1/2022 — care se referă la corelarea art. 24 alin. (3) și (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cu art. 906 din Codul de procedură civilă — și Dosarul nr. 2.637/1/2022.

63. În măsura depășirii chestiunii admisibilității, pe fondul sesizării, cu privire la prima întrebare specialiștii aceleiași facultăți au exprimat două opinii: prima, în sensul că se poate stabili suma definitivă cu titlu de penalități, în măsura în care debitorul și-a executat obligația ulterior împlinirii termenului de 3 luni, iar a doua, pornind de la rolul eminent constrângător, iar nu punitiv al penalităților de întârziere, în sensul că într-o situație de genul celei deduse analizei instanței de trimitere, cererea creditorului de a i se fixa suma definitivă cu titlu de penalități ar trebui respinsă ca rămasă fără interes.

64. Și în privința celei de-a doua întrebări s-au exprimat două opinii: astfel, una dintre abordări este cea potrivit căreia motivele temeinice care au condus la neexecutarea obligației de a face sau de a nu face *intuitu personae* ar putea fi verificate direct în cadrul litigiului purtat asupra sumei finale acordate cu titlu de penalitate, deoarece instanța este datoare să evalueze situația de fapt în concret pentru a se pronunța asupra sumei pe care o va fixa cu titlu de penalitate definitivă; în cealaltă opinie, s-a considerat că instanța de executare se pronunță, în cadrul procedurii reglementate de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, numai cu privire la stabilirea sumei definitive a penalității, întrucât cenzurarea penalității, în sensul înlăturării sau reducerii ei, se face numai în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, prin formularea unei contestații la executare de către debitor, o interpretare în sens contrar fiind de natură să golească de conținut art. 906 alin. (5) din cod, care îi conferă debitorului posibilitatea să se apere prin formularea contestației la executare în cazul în care creditorul va începe executarea silită împotriva acestuia pentru plata sumei definitive a penalităților, în baza titlului executoriu reprezentat de încheierea de stabilire a acestor penalități.

65. *Facultatea de Drept a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași* a formulat o opinie juridică în sensul că instanța de judecată va fixa suma datorată de debitor cu titlul de penalități, prin încheiere dată în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, chiar dacă la momentul pronunțării acestei

încheieri obligația era executată, însă după expirarea termenului de 3 luni prevăzut de textul de lege.

66. De asemenea, s-a apreciat că o eventuală reducere sau înlăturare a penalității poate fi obținută numai pe calea contestației la executare, în condițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

67. Opinia juridică transmisă de *Institutul Național al Magistraturii* este în sensul că executarea obligației care implică faptul personal al debitorului, ulterior împlinirii termenului de 3 luni și sesizării instanței de executare, constituie un impediment pentru fixarea penalităților reglementate de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

68. În sprijinul acestei opinii s-a arătat că scopul executării silite constă în realizarea creanței recunoscute prin titlul executoriu, iar rolul procedurii reglementate de art. 906 din Codul de procedură civilă este unul cominatoriu, de constrângere a debitorului în vederea determinării acestuia să execute obligația care implică faptul său personal, funcția punitivă a penalităților fiind una derivată din cea cominatorie și atașată acesteia.

69. S-a arătat că soluția instanței de respingere a cererii de fixare a penalităților în cazul executării obligației nu este condiționată de invocarea de către debitor a unui motiv temeinic care să justifice neconformarea sa titlului executoriu, un astfel de motiv devenind relevant numai dacă executarea obligației are loc ulterior fixării penalităților.

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

70. Dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă au făcut obiectul controlului de constituționalitate în numeroase rânduri, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 5 din 17 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 329 din 8 mai 2017, Decizia nr. 272 din 27 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 18 iulie 2017, Decizia nr. 380 din 6 iunie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 682 din 22 august 2017, Decizia nr. 525 din 11 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 763 din 26 septembrie 2017, Decizia nr. 624 din 9 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 5 martie 2019, Decizia nr. 202 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 562 din 9 iulie 2019, Decizia nr. 491 din 25 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1033 din 5 noiembrie 2020 sau Decizia nr. 821 din 10 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 208 din 2 martie 2021, decizii prin care s-a statuat în sensul constituționalității reglementării criticate.

71. În jurisprudența precitată, Curtea Constituțională a reținut că finalitatea soluției legislative criticate constă în determinarea debitorului rău-platnic de a executa obligația la care este ținut în temeiul unui titlu executoriu, pe care numai el o poate executa, prin aplicarea unei amenzi civile stabilite pe zi de întârziere până la data executării. Prin exercitarea acestei constrângeri cu caracter pecuniar se urmărește contracararea manoperelor abuzive, tinzând la tergiversarea îndeplinirii obligațiilor asumate de debitor, în vederea asigurării celerității, ca exigență imperativă a executării silite.

72. Curtea Constituțională a mai reținut că, potrivit art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, penalitatea va putea fi înlăturată ori redusă, pe calea contestației la executare, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării. Prin urmare, debitorul are la îndemână calea contestației la executare pentru înlăturarea sau reducerea penalității stabilite de instanță. Curtea a subliniat, de asemenea, că din examinarea reglementării cuprinse în art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă rezultă faptul că posibilitatea înlăturării ori a reducerii penalității, pe calea contestației la executare,

pentru debitorul care execută integral obligația prevăzută în titlul executoriu și care dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării, este un beneficiu acordat de legiuitor debitorului de bună-credință. Acest beneficiu nu constituie însă un drept fundamental al debitorului, ci reprezintă un mijloc de constrângere la îndemâna creditorului în faza executării silite, dreptul protejat de lege fiind titlul executoriu al creditorului, care se bucură de autoritate de lucru judecat.

73. Prezintă relevanță considerentele expuse de Curtea Constituțională în Decizia nr. 665 din 29 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 14 februarie 2020, prin care, respingându-se excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, s-a reținut că „*natura juridică a penalităților este aceea de mijloc juridic de constrângere indirectă pentru asigurarea executării în natură a obligațiilor, acestea putându-se acorda independent de existența unui prejudiciu. Penalitățile nu se identifică cu daunele-interese compensatorii sau moratorii, fiind distincte de acestea prin finalitatea lor juridică, de sancțiune de drept procesual civil aplicată de instanța de executare debitorului pentru a-l constrânge să execute o obligație de a face sau a nu face ce implică un fapt personal, menită să înfrângă rezistența debitorului și care constă în obligarea acestuia la plata unei sume de bani în favoarea creditorului, pe zi de întârziere, fie într-o sumă fixă, fie într-un anumit procent, atunci când obligația are un obiect evaluabil în bani, până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu*” (paragraful 22).

X. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

74. În procedurile de unificare a practicii judiciare au fost identificate mai multe decizii ce au vizat interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 din Codul de procedură civilă.

75. Astfel, prin Decizia nr. 16 din 6 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258 din 13 aprilie 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă nu este admisibilă formularea mai multor cereri de fixare a sumei definitive datorate de debitor cu titlu de penalități”. Se cuvine subliniat că respectiva decizie a interpretat, în interesul legii, prevederile art. 906 alin. (4), în forma anterioară modificărilor aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 310/2018.

76. Prin Decizia nr. 59 din 9 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 29 ianuarie 2020, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea cu privire la următoarea chestiune de drept: „În situația în care prima instanță a respins cererea de fixare a sumei definitive ce i se datorează creditorului cu titlu de penalități, în temeiul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe este susceptibilă de a fi atacată cu o cale de atac, respectiv apel?”.

77. Prin Decizia nr. 30 din 17 mai 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 925 din 28 septembrie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 68 din Legea nr. 310/2018, respectiv dacă dispoziția modificată se aplică doar executărilor silite începute după intrarea în vigoare a Legii nr. 310/2018 sau se aplică și cererilor de stabilire a despăgubirilor introduse după intrarea în vigoare a Legii nr. 310/2018, indiferent de data la care a fost formulată cererea de executare silită”.

78. Prin Decizia nr. 39 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 733 din 27 iulie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Modul de interpretare a dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, respectiv să se stabilească dacă creditorul poate solicita fixarea sumei definitive ce i se datorează de către debitor cu titlu de penalități și în ipoteza în care debitorul execută obligația în mai puțin de 3 luni de la data comunicării încheierii pronunțate în baza alin. (2) sau (3) a art. 906 din Codul de procedură civilă”.

XI. Raportul asupra chestiunii de drept

79. Prin raportul întocmit de doi dintre judecătorii-raportori desemnați în cauză s-a apreciat că, în măsura în care debitorul a executat obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, chiar și pe parcursul soluționării cererii întemeiate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, creditorul nu mai poate obține stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate. S-a apreciat că, în raport cu această dezlegare propusă, nu mai este întrunită condiția de admisibilitate instituită de art. 519 din Codul de procedură civilă, care impune o legătură de dependență între soluționarea pe fond a cauzelor aflate pe rolul instanței de trimitere și răspunsul la cea de-a doua întrebare din sesizare.

80. Prin raportul întocmit de cel de-al treilea judecător-raportor s-a considerat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. (4) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de executare poate fixa suma definitivă datorată de debitor pentru fiecare termen de 3 luni în care obligația nu a fost îndeplinită, chiar dacă la momentul pronunțării hotărârii (pe parcursul procesului, cu depășirea intervalului de 3 luni), aceasta a fost executată. Totodată, s-a apreciat că, în cazul în care obligația de a face care nu poate fi îndeplinită prin intermediul altei persoane decât debitorul a fost executată pe parcursul litigiului purtat asupra sumei definitive datorate cu titlu de penalitate, verificarea motivelor temeinice care au condus la întârzierea în executare se poate realiza direct în cadrul acestui litigiu, iar nu numai pe calea unei contestații la executare.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Asupra primei întrebări

81. Analiza condițiilor de admisibilitate instituite cumulativ prin art. 519 din Codul de procedură civilă conduce spre concluzia că acestea sunt întrunite în privința celei dintâi întrebări.

82. În doctrină, dar și în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, condițiile de admisibilitate au fost identificate după cum urmează:

- a) existența unei cauze în curs de judecată, în ultimă instanță;
- b) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- c) o chestiune de drept cu caracter de noutate;
- d) Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra respectivei chestiuni de drept, iar aceasta nici să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare;
- e) ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată.

83. În examinarea primelor două condiții de admisibilitate se constată că instanța de trimitere (tribunalul), investită cu soluționarea unui apel împotriva unei încheieri date în procedura prevăzută de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, va pronunța o decizie definitivă, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din

Codul de procedură civilă; prin urmare, aceste cerințe de admisibilitate sunt întrunite.

84. Este îndeplinită și condiția referitoare la noutatea chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită.

85. Dispozițiile care au generat litigiile supuse examinării instanțelor naționale au fost introduse în dreptul pozitiv prin Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, relevantă în evaluarea cerinței noutății fiind dezvoltarea unei jurisprudențe în materie.

86. Pentru verificarea îndeplinirii acestei condiții de admisibilitate a sesizării au fost emise adrese către curțile de apel, care au procedat la verificări ale jurisprudenței la nivelul instanțelor judecătorești situate în circumscripțiile lor teritoriale și au comunicat Înaltei Curți de Casație și Justiție că au identificat hotărâri judecătorești în materia care face obiectul sesizării de față.

87. Analiza lor relevă că instanțele naționale abordează în mod diferit posibilitatea stabilirii penalității definitive în situația în care debitorul și-a îndeplinit obligația ulterior împlinirii intervalului celor 3 luni pentru care se solicită lichidarea penalității provizorii și aspectul cadrului procesual în care se pot verifica motivele temeinice la care se referă art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, care au condus la întârzierea în executarea obligației și care sunt de natură să justifice reducerea sau înlăturarea penalității.

88. Numărul acestor hotărâri nu este însă ridicat; din analiza datelor transmise de către curțile de apel rezultă că au fost identificate 13 hotărâri care au tranșat chestiunile de drept ce formează obiectul primei întrebări și 9 hotărâri care au examinat problemele evocate prin cea de-a doua întrebare.

89. Cum alin. (1) al art. 906 din Codul de procedură civilă stabilește competența materială a instanței de executare în judecarea procedurii aplicării de penalități, prevăzută de textul art. 906 din cod, notând că pe teritoriul țării funcționează 177 de judecătării, existența a 22 de hotărâri care au tranșat divergent chestiunile de drept supuse dezlegării nu demonstrează formarea unei jurisprudențe neunitare, care să reclame necesitatea recurgerii la mecanismul recursului în interesul legii, însă constituie o împrejurare care indică posibilitatea apariției acestora.

90. Se adaugă aici și opiniile teoretice exprimate de către judecători, ce reflectă aceeași abordare diferită și au aptitudinea, în lipsa pronunțării unei decizii de unificare, să consolideze concluzia că jurisprudența va dobândi un caracter neunitar.

91. Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra acestor chestiuni de drept, iar acestea nu fac obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, hotărârile pronunțate până în prezent dezlegând alte aspecte în interpretarea art. 906 din Codul de procedură civilă, atât în forma anterioară, cât și în cea ulterioară modificărilor aduse textului prin Legea nr. 310/2018.

92. Raportat la hotărârea primei instanțe, care a respins cererile creditorului, formulate în baza art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și la criticile cuprinse în memoriile de apel declarate de această parte, este îndeplinită și condiția dependenței chestiunii de drept cu soluționarea pe fond a cauzelor, dat fiind că sesizările Tribunalului Gorj — Secția I civilă urmăresc a stabili consecințele pe care executarea obligației de a face, care nu poate fi îndeplinită prin intermediul altei persoane, le produce asupra cererilor de determinare a penalității definitive.

93. Deși chestiunea de drept supusă interpretării se referă la probleme de procedură civilă, în analiză fiind dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, de rezolvarea acesteia depinde soluționarea pe fond a litigiilor (Decizia nr. 57 din 3 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României,

Partea I, nr. 1162 din 5 decembrie 2022, Decizia nr. 61 din 17 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1172 din 7 decembrie 2022, ambele ale Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).

94. Examenul în fond al art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care formează obiectul primei întrebări, presupune un demers de interpretare a legii — pentru a aprecia măsura în care conținutul normei în dezbateră coincide cu textul ce o formulează sau, în caz contrar, dacă ea trebuie înțeleasă extensiv sau, dimpotrivă, restrictiv.

95. Premisa necesară pentru ca instanța de executare să poată stabili penalitatea definitivă este indicată în chiar partea introductivă a art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă și constă în trecerea unui termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității (sau a altor termene, de aceeași întindere), în care debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face prevăzută în titlul executoriu și care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană.

96. Analiza gramaticală a acestui text legal pare a sugera, așadar, că neexecutarea, de către debitor, a obligației sale anterior împlinirii termenului de 3 luni pentru care creditorul solicită lichidarea penalității reprezintă singura condiție pretinsă de lege pentru ca instanța să dea curs cererii fundamentate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

97. Orientările divergente regăsite în hotărârile identificate, dar mai ales în opiniile teoretice exprimate de judecători, derivă însă din perspectiva diferită în care aceștia au abordat funcția penalităților instituite de respectivul text de lege.

98. În aceste condiții, analiza gramaticală devine insuficientă, iar dezlegarea face necesar apelul la metodele sistematică, istorică și teleologică pentru interpretarea legii.

99. Rolul mecanismului creat prin art. 906 din Codul de procedură civilă este indicat în chiar alin. (1): acela de a-l constrânge pe debitor să își execute obligația de a face sau de a nu face, stabilită prin titlu executoriu, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană.

100. Codul de procedură civilă interzice însă, în art. 907, posibilitatea acordării daunelor cominatorii pentru neexecutarea obligațiilor prevăzute în capitolul IV „Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face” din titlul III „Executarea silită direct” al cărții a V-a „Despre executarea silită”.

101. În condițiile în care, deși le interzice, Codul de procedură civilă nu definește daunele cominatorii, devine utilă o incursiune în evoluția legislativă, pentru a observa modalitatea în care doctrina, jurisprudența și apoi legea au creat mecanisme în vederea constrângerii debitorului să își execute obligația de a face sau de a nu face, stabilită prin titlu executoriu, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană. Aceasta, în vederea eliminării oricărei confuzii pe care incidența art. 907 din Codul de procedură civilă ar putea-o produce asupra rolului constrângător (*cominatoriu*) al penalităților instituite în art. 906 din același cod.

102. Creată doctrinar și confirmată apoi pe cale jurisprudențială ca mijloc conceput pentru ca un creditor să îl determine pe debitorul său să execute obligația de care acesta este ținut, instituția daunelor cominatorii a fost fundamentată, în sistemul Codului civil din 1864, pe dispozițiile art. 1.073 și 1.075.

103. În Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, temeiul juridic în baza căruia se poate demara o procedură cominatorie îl constituie prevederile art. 1.516. Purtând denumirea marginală „Drepturile creditorului”, aceste dispoziții au următorul conținut: „(1) Creditorul are dreptul la îndeplinirea integrală, exactă și la timp a obligației. (2) Atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația și se află în întârziere, creditorul poate, la

alegera sa și fără a pierde dreptul la daune-interese, dacă i se cuvin: 1. să ceară sau, după caz, să treacă la executarea silită a obligației; 2. să obțină, dacă obligația este contractuală, rezoluțiunea sau rezilierea contractului ori, după caz, reducerea propriei obligații corelative; 3. să folosească, atunci când este cazul, orice alt mijloc prevăzut de lege pentru realizarea dreptului său.”

104. Acest text de lege se completează cu prevederile art. 1.527 din Codul civil (atunci când se impune executarea silită în natură a unei obligații), cu art. 1.528 (atunci când este vorba de executarea obligației de a face) și cu art. 1.529 (în situația executării silite a obligației de a nu face) din același cod.

105. Astfel, pentru excluderea obligației de a da, creditorul poate declanșa în mod nemijlocit executarea silită directă sau indirectă prevăzută de dreptul comun, iar pentru celelalte tipuri de obligații de a face sau de a nu face (deci, altele decât cele care nu pot fi îndeplinite prin altă persoană decât debitorul), creditorul poate fi autorizat de instanța de executare să îndeplinească el însuși obligația sau prin intermediul altor persoane, dar pe cheltuiala debitorului.

106. Admisibilitatea daunelor cominatorii era pusă în discuție în faza litigioasă, în fața instanței de judecată, care, în măsura în care aprecia cererea ca fiind fondată, le acorda, pe zi de întârziere, prin chiar hotărârea sa, pentru a-l constrânge pe debitor la îndeplinirea obligației. De aceea, caracterul daunelor cominatorii astfel fixate rămânea provizoriu, iar ulterior executării obligației din titlul executoriu, instanța stabilea, aplicând regulile dreptului comun privind răspunderea civilă, suma ce reprezenta prejudiciul efectiv cauzat creditorului prin întârzierea executării; opera, în acest mod, o transformare a daunelor cominatorii în daune compensatorii.

107. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 138/2000 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 219/2005, au fost introduse în Codul de procedură civilă din 1865 dispozițiile art. 580³, care, în alin. 1, au instituit posibilitatea stabilirii unei amenzi civile în favoarea statului, stabilită pe zi de întârziere, în scopul constrângerii debitorului să îndeplinească obligația de a face/de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană.

108. Reglementarea procesuală civilă anterioară a condiționat aplicarea amenzii civile de încuviințarea prealabilă a executării silite asupra debitorului și de emiterea somației prevăzute de art. 387, 572 și 580² din Codul de procedură civilă din 1865.

109. Suplimentar, Codul de procedură civilă din 1865 a recunoscut creditorului, în art. 580³ alin. 2, dreptul de a-i pretinde debitorului daune-interese, pentru acoperirea prejudiciilor cauzate prin neîndeplinirea obligației.

110. În acest context, scopul daunelor cominatorii și mecanismul prin care acestea deveneau efective au fost preluate ulterior de amenda civilă, care își păstra rolul constrângător, și de daunele-interese, cu rol compensatoriu, pentru acoperirea prejudiciilor cauzate creditorului.

111. Așadar, evitarea dublei executări este motivul pentru care Legea nr. 459/2006 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă a interzis acordarea daunelor cominatorii, pe lângă amenda civilă și, eventual, daune-interese.

112. În varianta lui inițială, actualul Cod de procedură civilă a menținut amenda judiciară și daunele-interese, iar ca efect al Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare, constatând ineficacitatea amenzii stabilite în favoarea statului, mijlocul de constrângere — redenumit *penalități*, în art. 906 — operează în favoarea creditorului, mecanismul creat anterior fiind, în rest, păstrat; astfel, în scopul constrângerii debitorului la îndeplinirea obligației de a face sau de a nu face,

care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, penalitatea este stabilită pe zi de întârziere, condiționat de expirarea unui termen de 10 zile de la comunicarea către debitor a încheierii de încuviințare a executării silită. De asemenea, și Codul de procedură civilă actual recunoaște creditorului dreptul ca, pentru acoperirea prejudiciilor cauzate prin neîndeplinirea obligației, să solicite debitorului despăgubiri. În aceste condiții, evitarea dublei executări este motivul pentru care și actualul Cod de procedură civilă interzice, în art. 907, acordarea daunelor cominatorii în materia examinată în decizia de față.

113. În interpretarea art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în forma anterioară modificării aduse prin Legea nr. 310/2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a pronunțat Decizia nr. 16 din 6 martie 2017.

114. Ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 310/2018, textul art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă a fost modificat; astfel, încheierea pe care instanța o pronunță în baza lui nu mai are caracter definitiv și este permisă formularea mai multor cereri de fixare a sumei definitive, cu titlu de penalitate.

115. Mecanismul reglementat de art. 906 din Codul de procedură civilă presupune două etape: în cursul celei dintâi, instanța de executare stabilește, la cererea creditorului, o penalitate pe zi de întârziere, în considerarea criteriilor indicate la alin. (2) sau (3) — în măsura în care, în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării, debitorul nu a executat obligația de a face sau de a nu face —, iar într-o etapă subsecventă, fixează, tot la cererea creditorului, suma definitivă ce i se datorează cu titlu de penalitate, printr-o operațiune matematică, ce presupune înmulțirea sumei stabilite în cadrul etapei precedente cu titlu de penalitate pe zi de întârziere cu numărul de zile regăsit în intervalul celor 3 luni — dacă, în termen de 3 luni de la comunicarea încheierii de aplicare a penalității, debitorul nu și-a executat obligația prevăzută în titlul executoriu original; o asemenea cerere poate fi reiterată după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlul executoriu, până la stingerea ei completă.

116. Analiza textelor cuprinse în art. 906 din Codul de procedură civilă relevă funcția preventivă a penalităților, deoarece prefigurarea acordării lor are un scop disuasiv în raport cu intenția debitorului de a nu executa obligația stabilită prin titlul executoriu, îndemnându-l la executare, cea cominatorie, căci sunt menite să înfrângă rezistența debitorului la executarea în natură a obligației sale, dar și rolul lor punitiv, de vreme ce, la lichidarea penalității, creditorul obține un nou titlu executoriu împotriva debitorului, care este astfel pedepsit pentru pasivitatea în executare.

117. Este neîndoielnic, așadar, că penalitățile îndeplinesc și o funcție punitivă, dar se cuvine subliniat că, și în ipoteza în care, pentru un interval de 3 luni, a fost deja stabilită penalitatea definitivă, natura punitivă a acestei măsuri rămâne subsumată celei cominatorii, prin amenințarea pe care o prezintă față de debitor, care s-ar vedea expus, în lipsa unei conduite conforme, riscului de a fi obligat la plata unei noi penalități, la expirarea următorului termen de 3 luni.

118. Pe de altă parte, faptul că dispozițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă îngăduie reducerea sau chiar înlăturarea penalității definitive demonstrează că nu latura punitivă este esențială în mecanismul penalităților, ci cea cominatorie, atât timp cât o asemenea măsură poate fi adoptată atunci când debitorul și-a executat obligația și, în plus, a dovedit motivele temeinice care au justificat întârzierea în executare.

119. Funcția punitivă a penalităților este derivată din cea cominatorie, căreia i se atașează; ea nu funcționează autonom, deoarece pedepsirea debitorului nu este un scop în sine, astfel

încât fixarea penalităților poate avea loc numai în cazul în care persistă și rolul cominatoriu al procedurii.

120. Așadar, funcția cominatorie a penalităților este cea care prevalează, ea fiind indicată în chiar alin. (1) al art. 906 din Codul de procedură civilă, care prevede că „*Dacă în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unor penalități, de către instanța de executare.*”

121. Mai mult, potrivit tezei a doua a art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, „*Creditorul poate solicita fixarea sumei definitive cu titlu de penalități de întârziere după trecerea fiecărui termen de 3 luni în care debitorul nu își execută obligația prevăzută în titlu executoriu, până la stingerea ei completă.*”

122. Ca atare, interpretarea *per a contrario* demonstrează că, ulterior stingerii complete a obligației, creditorul nu mai poate solicita fixarea vreunei sume definitive cu titlu de penalitate, pentru că ipoteza neexecutării de către debitor nu mai este prezentă, iar stingerea obligației debitorului stinge, corelat, dreptul creditorului de a obține fixarea penalității definitive.

123. Întrucât prin executarea, de către debitor, a obligației de a face sau de a nu face scopul mecanismului de constrângere analizat a fost îndeplinit, debitorul nu va mai putea fi obligat la plata penalității pentru nicio perioadă de 3 luni anterioară îndeplinirii obligației.

124. De aceea, în cadrul procedurii reglementate de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, executarea de către debitor a obligației constituie o împrejurare suficientă — la care nu se adaugă, așadar, cerința dovedirii motivelor temeinice care au justificat întârzierea în executare, la care se referă alineatul următor al articolului analizat — pentru ca cererea de stabilire a penalității definitive, care, prin ipoteză, acoperă o perioadă anterioară executării, să fie respinsă; cu atât mai mult, o atare soluție se impune atunci când debitorul își execută obligația mai înainte de sesizarea instanței, cu o cerere întemeiată pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este cazul în dosarele conexe aflate pe rolul instanței de trimitere.

125. Deoarece penalitățile nu au un caracter reparatoriu, creditorul are dreptul, în măsura în care a fost prejudiciat, să obțină despăgubiri, în condițiile art. 892 din Codul de procedură civilă sau ale dreptului comun; prin urmare, sub rezerva dovedirii lor, acestea pot avea caracter fie compensatoriu, fie moratoriu.

126. Desigur, și în măsura în care în cadrul procedurii execuționale a fost deja pronunțată o hotărâre definitivă de stabilire a penalității, creditorului îi este recunoscut, prin art. 906 alin. (7) din Codul de procedură civilă, dreptul la despăgubiri, în condițiile art. 892 din același cod sau ale dreptului comun, cele două categorii de sume având natură și finalitate juridică diferite.

127. Cum rolul penalităților este eminent constrângător, scopul procedurii reglementate de art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă este și trebuie să rămână pe tot parcursul ei acela prin care creditorul va obține executarea întocmai a obligației din titlul executoriu, iar nu o sumă suplimentară de bani, alături de executarea în natură și, eventual, de despăgubiri; o abordare în sens contrar ar releva că fixarea penalităților nu ar avea altă finalitate decât pedepsirea debitorului, ceea ce contravine rațiunii cominatorii a procedurii.

128. Această concluzie se impune în contextul în care scopul executării silită este, cum neîndoielnic rezultă din cuprinsul art. 622 alin. (3) din Codul de procedură civilă, realizarea creanței recunoscute prin titlu executoriu. Odată ce finalitatea declanșării ei a fost atinsă, nicio formă de executare silită nu mai este justificată, astfel că și cererea de fixare a penalităților se impune să fie respinsă, fiind nerelevant dacă executarea obligației are loc în termenul de cel puțin 3 luni în care creditorului i se

interzice sesizarea instanței sau ulterior împlinirii lui, atât timp cât încheierea de fixare a penalităților nu a fost pronunțată.

129. În deplină concordanță cu scopul declarat al procedurii de executare silită, realizarea creanței creditorului are ca efect încetarea executării silite, conform art. 703 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu urmarea că niciun act în vederea realizării silite a creanței, incluzând aici și pronunțarea încheierii de fixare a penalităților, nu mai poate fi întocmit.

130. În considerarea argumentelor expuse mai sus, răspunzând primei întrebări din sesizările conexe, se constată că, dacă obligația a fost executată — ceea ce are semnificația atingerii scopului reglementării —, creditorul nu mai poate să obțină obligarea debitorului la plata penalității definitive.

Asupra celei de-a doua întrebări

131. În raport cu dezlegarea dată primei întrebări, nu mai este întrunită condiția de admisibilitate instituită în art. 519 din Codul de procedură civilă, care impune o legătură de dependență între soluționarea pe fond a cauzelor aflate pe rolul instanței de trimitere și răspunsul la cea de-a doua întrebare, prin intermediul căreia titularul sesizării urmărește să obțină o interpretare a dispozițiilor art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, pentru a se stabili dacă verificarea motivelor temeinice care au condus la neexecutarea obligației ar putea fi realizată direct în cadrul litigiului purtat asupra sumei finale acordate cu titlu de penalitate sau doar pe calea unei contestații la executare.

132. Din răspunsul la prima întrebare reiese că soluția de respingere a cererii de fixare a penalităților în cazul executării

obligației nu este condiționată de invocarea, de către debitor, a unui motiv temeinic care să justifice întârzierea în executare. Un astfel de motiv devine relevant numai dacă executarea obligației are loc ulterior fixării penalităților, atunci când în discuție este aplicarea art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă.

133. Reglementarea procedurii descrise în art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă în subsecvența celei vizând stabilirea definitivă a penalităților, prevăzută de art. 906 alin. (4) din cod, reflectă viziunea legiuitorului, care are în vedere o nouă procedură de executare silită — de data aceasta a unei noi obligații (de plată a sumei definitive), în baza unui nou titlu executoriu (încheierea pronunțată de instanța care a fixat penalitatea definitivă) —, plasată ulterior procedurii de executare silită a titlului original.

134. În cadrul acestei noi executări silite, debitorul poate obține înlăturarea sau reducerea penalității pe calea contestației la executare, dacă dovedește nu doar executarea obligației prevăzute în titlul inițial, ci, în plus, și motivele temeinice care au justificat întârzierea executării.

135. Or, atât timp cât dezlegarea oferită prin decizia de față primei întrebări demonstrează că în dosarele aflate pe rolul instanței de trimitere nu mai sunt create premisele apariției noii executări silite, ulterioare procedurii de executare silită a titlului original, legătura de dependență între soluționarea pe fond a cauzelor și răspunsul la cea de-a doua întrebare, condiție de admisibilitate a sesizării, instituită în art. 519 din Codul de procedură civilă, nu mai poate fi identificată.

136. Pentru toate considerentele arătate, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizările conexe formulate de Tribunalul Gorj — Secția I civilă, în dosarele nr. 1.627/318/2022 și nr. 308/318/2022, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă și, în consecință, stabilește că:

În măsura în care debitorul a executat obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, chiar și pe parcursul soluționării cererii întemeiate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, creditorul nu mai poate obține stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate.

Respinge, ca inadmisibile, sesizările conexe formulate de Tribunalul Gorj — Secția I civilă, în aceleași dosare, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *dacă verificarea motivelor temeinice care au condus la neexecutarea obligației de a face intuitu personae ar putea fi realizată direct în cadrul litigiului purtat asupra sumei finale acordate cu titlul de penalitate în condițiile în care obligația a fost îndeplinită în timpul litigiului, cu mult peste intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate, sau aceste motive temeinice pot fi invocate și, respectiv, analizate doar pe calea unei contestații la executare, potrivit art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă, ori dispozițiile art. 906 alin. (5) din Codul de procedură civilă se opun stabilirii sumei definitive cu titlu de penalitate în condițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în situația în care, la momentul promovării cererii întemeiate pe dispozițiile art. 906 alin. (4) din Codul de procedură civilă (stabilirea sumei definitive pentru neîndeplinirea obligației de a face intuitu personae stabilite printr-un titlu executoriu), obligația nu era îndeplinită și nici în intervalul celor 3 luni pentru care se solicită stabilirea sumei definitive cu titlu de penalitate, însă ulterior, în timpul litigiului, a fost îndeplinită această obligație de către debitor.*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 24 aprilie 2023.

VICEPREȘEDINTELE DELEGAT AL ÎNALTEI CURȚI

DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

5 948493 471110